

HRVATSKI

Godina XV., broj 3.

20. siječnja 2005.

cijena 75 Ft

Za predsjednika Republike Hrvatske ponovno je izabran Stjepan Mesić

IZ SADRŽAJA

- Hrvatska gimnazija nudi raznovrsne mogućnosti koje treba iskoristiti str. 2.
- Manjinsko ili stranačko politiziranje? str. 3.
- Božićna svečanost str. 4.
- Najveća zabava koljnofskih i šopronskih Hrvatov str. 5.
- Županijski hrvatski bal u Sambotelu str. 6.
- Prvo bunjevačko prelo str. 8.
- Iz najnovijega broja časopisa POGLEDI str. 9.
- Razgovor s poduzetnikom Franjom Čepelsigetijem str. 10.
- Dječja kuća starih tradicija str. 12.
- Opraštamo se od učiteljice Marije Velin-Gregeš str. 14.

Budimpeštanski HOŠIG u Bačkoj

Hrvatska gimnazija nudi raznovrsne mogućnosti koje treba iskoristiti

U okviru svoje redovite turneje po našim regijama, skupina učenika Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma (HOŠIG) iz Budimpešte, predvođena ravnateljicom *Marijom Petrić*, potkraj prošloga tjedna boravila je u dvodnevnom posjetu Bačkoj. Tako su naši gimnazijalci u petak, 14. siječnja, gostovali u Santovu i Aljmašu, a u subotu, 15. siječnja, i u Općemu prosvjetnom središtu na Dolnjaku u Baji.

Prvo su posjetili Hrvatsku osnovnu školu u Santovu, koja je za ovih 50 i nešto godina dala uvjerljivo najviše učenika u našu budimpeštansku gimnaziju.

Nakon objeda u hrvatskome učeničkom domu, hrvatski su se gimnazijalci u 13 sati u mjesnom domu kulture predstavili s kulturnim programom, recitacijama i folklorom. Naime, školska folklorna skupina „Tamburica“, koja djeluje pod vodstvom supružnika *Marije Silčanov* i Antuna Kričkovića, predstavila se izborom plesova i pjesama hrvatskih regija u Mađarskoj.

Kinodvorana mjesnog doma kulture ispunjena je santovačkim učenicima i nastavnici, koji su uz nekoliko roditelja i drugih posjetitelja, pažljivo pratili program, a posebno riječi ravnateljice *Marije Petrić*, koja im je pred kraj programa kratko predstavila svakodnevni rad i mogućnosti budimpeštanske gimnazije. Prije svega zahvalila je domaćinu na pozivu i srdačnom prijemu.

– *Veoma sam zahvalna uime naše ustanove da ste nam pružili priliku pokazati dio, detalj našega rada, kojim se svakodnevno bavimo već više od 50 godina otako postoji naša ustanova – započela je svoje izlaganje Marija Petrić. – Samo nekoliko riječi, jer mnogi ste već sigurno čuli o njoj. Imala sam prilike vašem ravnatelju za školsku knjižnicu predati almanah koji nosi u sebi deset godina rada, postojanja samostalne hrvatske škole, zapravo vrtića, osnovne škole gimnazije i učeničkog doma, u slikama i riječima. Nadam se da ćete ga mnogi prelistati i tako se bolje upoznati s našom djelatnošću. Mnogo puta nam dolazite u goste, dođite nam i drugi put i više puta, nadam se da ćemo vam biti dobri domaćini.*

Između ostalog ravnateljica je naglasila kako se radi po sličnom programu kao i u santovačkoj školi, jer su i oni dvojezična škola, 1 u osnovnoj školi i u gimnaziji. To znači da se osim hrvatskog jezika i književnosti na hrvatskom predaju još

zemljopis i povijest. Od stranih jezika učenici imaju priliku učiti njemački i engleski jezik. U sretnom su položaju jer im je glavnogradska samouprava kao održavatelj dodatno osigurala tjedno dva sata popodne za učenje stranog jezika. To je projekt na koji se učenici mogu slobodno prijaviti, što znači da, osim onoga što uče na školskom satu, mogu usavršiti svoje znanje.

Imaju i nulti razred kamo se upisuju učenici koji slabije znaju ili ne govore hrvatski jezik. Oni tjedno 14 sati uče hrvatski jezik i imaju četiri sata stranoga jezika. Ostale predmete uče zapravo na razini da ne zaborave ono što su naučili do 8. razreda.

Imaju i mnoge popodneve aktivnosti, jedna od njih je i ples odnosno folklor koji, mora se priznati, učenici najviše vole. Dosta učenika sudjeluje na raznim kružocima, a postoji mogućnost i za korepeticije.

Osim spomenutih imaju još i športski kružok, a učenici se mogu pohvaliti uistinu lijepim rezultatima na raznim športskim natjecanjima i u 14. okrugu i na budimpeštanskoj razini, nogomet, rukomet, šah i drugo. Postoji dakle velika i raznovrsna ponuda, samo te mogućnosti treba iskoristiti.

Ono što se ne može ostvariti u okviru školske nastave, ostvaruje se u popodnevnim aktivnostima ili na raznim programima.

– *Godišnje imamo dva Hrvatska tjedna. Jedan u jesen, Tjedan druženja Hrvata u Mađarskoj kada se uvijek predstavlja jedna županija (regija). Tako se ove godine predstavila zalska, a lani upravo vaša Bačka regija, i tako idemo redom. A u proljeće imamo Tjedan hrvatskoga jezika, književnosti, znanosti i kulture koji popunjavamo raznim sadržajima. U okviru toga privedujemo i školsko natjecanje u kazivanju poezije i proze na hrvatskom jeziku, jer u studenom imamo natjecanje na mađarskom jeziku. Dakle, trudimo se uvijek, svaku svečanost, svaki program obilježiti dvojezično.*

Redovito pozivamo i goste iz raznih kra-

jeva Mađarske, ali i matične Hrvatske. Lani, 16. prosinca ugodili smo Otta Habsburga koji nam je sat i pol govorio o svojim doživljajima, o povijesti, učenju jezika, o svojoj školi, obitelji i današnjem radu. Bio je vrlo ugodan i zabavan čovjek, a bila nam je čast primiti ga. Ove godine očekujemo hrvatskoga premijera Ivu Sanadera, koji nam je u jesen darovao poprsje Marka Marulića, oca hrvatske književnosti.

Osim toga svakako organiziramo i državna natjecanja. Već po običaju, kod nas se u okviru Croatiađe održava

Predstavila se i „Tamburica“

državno natjecanje u kazivanju stihova i proze koje organizira HDS-a. Zatim Hrvatski malonogometni turnir u organizaciji Budimpeštanske hrvatske samouprave, natjecanje ekipa iz raznih krajeva naše domovine i matične Hrvatske.

Postižemo lijepe rezultate na raznim natjecanjima, naši se učenici žele uključiti u taj tijek da upoznaju koje su to zadaće i spoznaje kojima moraju ili bi trebali udovoljiti.

Za 4-5 godina i sa nule dobro se može usvojiti hrvatski jezik, što nam je glavi cilj – zaključila je ravnateljica Marija Petrić, uputivši poziv santovačkim učenicima da svoje školovanje nastave u budimpeštanskoj hrvatskoj gimnaziji, koja im nudi velike mogućnosti, tek ih treba iskoristiti.

Uime domaćina gostima je na kraju na lijepom programu zahvalio ravnatelj santovačke škole *Josip Šibalin*, koji je izrazio nadu da će sličnih nastupa biti i ubuduće. Tom prigodom voditeljima folkloru *Mariji Silčanov*, Antunu Kričkoviću te ravnateljici *Mariji Petrić* u znak sjećanja darovao je izvorne santovačke šokačke šule.

Tekst i slike:
S. Balatinac

Ukratko iz Pomurja

Potkraj prošle godine u mnogim su naseljima obnovljena izdanja u kojima samouprave, udruge i ustanove sažimaju svoj rad, izvješćuju o budućim nastojanjima.

Informativno glasilo općine Kerestur „Kronika” izlazi godišnje četiri puta u četiristo primjeraka. U njemu glavna urednica Ana Kovač izvješćuje čitatelje o objavljivanju fotoalbuma povijesnih fotografija iz života Kerestura i Kotoribe. Snježana Matoš, ravnateljica kotorijske osnovne škole, piše o kratkoj povijesti Kotoribe. U periodici se predstavlja keresturski ženski pjevački zbor i može se čitati kronologija kulturnih događanja u organizaciji Općega kulturnog središta. Hrvatska manjinska samouprava izvješćuje mještane o budućim zajedničkim programima s organizacijama i ustanovama i z Kotoribe u sklopu Phare CBC projekta.

Za božićne blagdane i u Mlinarcima je izašlo izdanje „Molnári hírmondó” (Mlinaračko glasilo). U njemu je načelnik Stjepan Vuk u glav-

nim crtama sažeo 2004. godinu. Djelatnici školske ustanove prisjetili su se nekih priredaba Fašenka, Dana sela, svečane predaje nove školske zgrade, Dana mazanice, Dana umirovljenika. Mogu se čitati napisi i na hrvatskom jeziku. Karolina Čeke upoznaje čitatelje s učeničkim zadrugama na čijoj su smotri sudjelovale mlinaračke učenice i učiteljice u Dubrovniku. Ladislav Penzež, ravnatelj Osnovnog i stručnog obrazovnog središta, piše o suradnji sa srednjom školom iz Preloga i Gospodarskom školom iz Čakovca.

Keresturska osnovna škola za svoje učenike tijekom cijele godine pruža kulturne sadržaje. Kazališna skupina Reformatske gimnazije iz Csurgóa 25. siječnja u keresturskom domu kulture prikazat će jedno Csokonajjevo djelo.

U siječnja učenici škole posjetit će čuveni betlehem u Vörsu, a početkom veljače započinju programi novoga projekta za prekograničnu suradnju.

Natječaj

Odbor za ljudska prava, manjinska i vjerska pitanja Mađarskog parlamenta raspisuje natječaj za manjinske udruge koje su registrirane prije 31. prosinca 2002. godine.

Rok prijave na natječaj:
15. veljače 2005.

Potrebne informacije u svezi s natječajem možete zatražiti od Tajništva Odbora telefonom (06) 1/441-5032, 441-5035.

Obrasci za prijavu dostupni su i internetom na adresi:

www.parlament.hu

Manjinsko ili stranačko politiziranje?

To si pitanje postavljamo već odavna. U svezi s tim svi mi imamo svoj stav, odgovor s obrazloženjima. Svakako, kod pojedinih manjina postoji i kolektivni, zajednički stav, a kod nas, Hrvata, da se u političkim pitanjima pokušajmo ponašati nadstranački. To znači da se Hrvati svojom politikom ne žele ideološki vezati ni za jednu stranku. Naravno, kao pojedinac svatko ima pravo opredijeliti se ili simpatizirati, ali ako se tko odluči postati zastupnikom ili predstavnikom neke zajednice, ipak bi trebao razmisliti o pristupu tom pitanju.

Mogao bih nabrojiti niz slučajeva kada je bilo vidljivo da se organizacija neke priredbe temelji na stranačkom načelu. To znači da predstavnici stranaka organizatora bivaju u prvom planu, dok se druga strana ili ne odazove ili zauzima poziciju drugog plana. Na žalost to je u mnogim slučajevima karakteristično na cijelu našu politiku. Postali smo podijeljeni.

Pisali smo o raznim proslavama vezanim uz Dan manjina, koje su popraćene raznim sadržajima i dodjelom priznanja. Te su se proslave pretežno održavale na državnoj ili županijskoj razini, a dobro znamo da su čelna tijela na tim razinama, zahvaljujući izbornom zakonu, oformljena po stranačkom načelu.

Tako je bilo primjetno u županiji u kojoj živim, osim da se na proslavi pojavio veoma malen broj gostiju, predstavnika manjina, i to da se tzv. protokolarni dio sudionika sastojao od predstavnika „jedne strane”, u našem slučaju od strane koju predstavlja predsjednik manjinskog odbora.

Slično se dogodilo i na jednoj drugoj, nedavno održanoj priredbi, na prijemu održanom za predstavnike manjina, a organizator je bila županija. Trebamo znati da su u županijskoj skupštini na vlast dospjeli predstavnici oporbenih stranaka, dok odbor za manjine vodi predstavnik vladajuće stranke.

Na spomenuti prijam pozvani su predsjednici svih manjinskih samouprava u županiji, pa tako i naših hrvatskih naselja.

Kako sam informiran, od strane Hrvata odazvao se samo predstavnik jedne zajednice, tj. jedini predsjednik, u našem slučaju ujedno i načelnik. To samo po sebi nije osnova da dođemo do nekog zaključka, ali komentar koji je popratio taj događaj ukazuje na tendenciju već s više ranijih sličnih slučajeva.

Postavlja se pitanje: imaju li ljudi birani od strane jedne zajednice pravo da u njihovu ponašanju, odnosima prevladaju osobni interesi, ideološko opredjeljenje. Takav način ponašanja u kojoj mjeri utječe na službene i ljudske odnose, u kojoj mjeri formira političko ozračje u odnosima javne politike i manjina. Bez toga da bismo odgovorili na ta pitanja, činjenica je da takav odnos ukazuje da smo podijeljeni, da razmišljanje o zajedništvu gubi na snazi. Sama ta činjenica ni malo nam ne koristi osobito ako imamo u vidu da se približavaju izbori kada bismo trebali zajednički istupiti i konačno već postići da imamo svog zastupnika kao Hrvati, a ne kao predstavnici jedne stranke.

Na žalost, vrijeme prolazi i sve je manje nade da pronađemo zajednički glas, da zajednički interesi nadvladaju osobne interese. No, demokracija je demokracija, a načela demokracije u mnogim slučajevima vrijede, na žalost, samo do izbora.

-gijaš-

Svijet i mi

Izborna pobjeda Stjepana Mesića

Trenutačni predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić osvojio je još jedan, odnosno drugi petogodišnji predsjednički mandat, nakon što je u drugom izbornom krugu pobijedio Jadranku Kosor, kandidatkinju vladajuće Hrvatske demokratske zajednice (HDZ). Prema prvim privremenim službenim rezultatima Državnog izbornog povjerenstva koji su objavljeni u nedjelju u ponoć, a prikupljeni su s 99,40 posto biračkih mjesta, Stjepan Mesić, kojega je podupiralo osam, uglavnom oporbenih stranaka na čelu sa Socijaldemokratskom partijom, Hrvatskom narodnom strankom i Hrvatskom seljačkom strankom, dobio je 1.453.138 glasova ili 65,59% od ukupnoga broja vrijedećih glasova. Jadranka Kosor osvojila je 748.828 glasova ili 34,01% od ukupnoga broja vrijedećih glasova.

Glasovalo je 2.236.907 od upisanih 4.375.032 birača, odnosno samo njih 51,12 %. Ako se k tomu doda i da je bilo čak 35.567 ili 1,59% nevrijedećih glasačkih listića, onda je razvidno da više od polovice hrvatskih birača nije željelo dati svoj glas nijednomu od dvoje kandidata.

Inače, prije pet godina, kada je Stjepan Mesić na veliko iznenađenje osvojio prvi predsjednički mandat, glasovalo je oko 61 posto birača. Stjepan Mesić tada je dobio 56 posto, a njegov protukandidat Dražen Budiša 44 posto glasova. Međutim, tada je Dražen Budiša bio kandidat i druge najjače hrvatske stranke, Socijaldemokratske partije (SDP), koja je ovom prigodom podupirala staroga-novoga predsjednika Hrvatske. Mesić je i prije pet godina dobio približno isti broj glasova, oko 1,4 milijuna.

Svi politički analitičari se slažu da se u Hrvatskoj iznenađenje ipak nije dogodilo. Pobjeda „oporbenoga“ kandidata može se tumačiti i time što su građani htjeli da se sva vlast ne nađe u rukama HDZ-a, jer će sadašnji predsjednik biti korektiv Vladi. Stjepan Mesić, međutim, bio izraziti favorit, a uza široku potporu stranaka lijevoga centra kandidatkinja HDZ-a nije imala realnih izgleda za pobjedu. To prije što glasači stranaka desnice, nisu izišli na birališta, a Jadranka Kosor je računala i na njihove glasove. Kandidatkinji HDZ-a se zamjera i da nije odveć personalizirala svoju kampanju, nego je nastupala kao članica Vlade i HDZ-a, a ne kao buduća predsjednica. Osvojenih 34,01% glasova ukazuje na to da su za nju glasovali uglavnom glasači HDZ-a, koji je i ovim izborima dokazao da ima stabilno biračko tijelo.

Nizak odaziv birača tumači se nezainteresiranošću glasača, jer ni u Stjepanu Mesiću ni u Jadranki Kosor nisu vidjeli osobu koja bi mogla donijeti potrebne promjene. Vidjelo se to i u televizijskoj anketi kada su slučajni prolaznici uglavnom kazivali da su zasićeni obećanjima političara, te su govorili da bi se na političkoj pozornici trebala pojaviti neka nova lica. Hrvatski građani vode svakodnevnu brigu za preživljavanje, a političari koji su već petnaestak godina na čelu države više ne uživaju njihovo povjerenje.

Možda bi i u Hrvatskoj došlo vrijeme da se predsjednika bira u Saboru, kao što je to u brojnim europskim zemljama. Time bi se uštedjeli troškovi izbora i izborne promidžbe, a opet bi se postigla uloga predsjednika kao „korektivnog faktora“. Naime, njega uvijek bira parlamentarna većina na mandat od pet godina (dakle jednu godinu dulje od vladina mandata), a kako se vlade gotovo redovito ciklično mijenjaju (jedan mandat su socijalisti-liberali na vlasti, a potom konzervativci), to predsjednik često kohabitira sa strankama drugačijega političkog opredjeljenja. Isto tako vladajuća garnitura može predložiti oporbi kandidata koji je prihvatljiv svima, pa tako predsjednika svi građani doživljavaju kao svoga.

Novoizabrani predsjednik Stjepan Mesić u prvoj izjavi nakon što je izbio drugi mandat pozvao je sve hrvatske građane na jedinstvo kako bi se ostvario strateški cilj ulaska u Europsku uniju. „Danas Hrvatska kroči velikim koracima u Europu i sada trebamo biti udruženi, treba nam nacionalni konsenzus da ostvarimo svoje ciljeve“, izjavio je predsjednik Hrvatske Stjepan Mesić.

Dr. Ladislav Heka

Božićna svečanost

U nedjelju, 12. prosinca 2004. g., u olaskom domu kulture hrvatska i njemačka samouprava priredile su božićnu svečanost za umirovljenike. Svečanost je otvorio načelnik sela *Ivan Marci*. Najstarijoj ženi sela, strini Gizi, čestitali su kitom cvijeća i prigodnim darovima. Čika-Ferija, najstarijeg muškarca u selu, posjetili su u njegovu domu. Čelnici hrvatske i njemačke samouprave nazočnim gostima zaželjeli su ugodne božićne i novogodišnje blagdane, da om prođu u veselju i zadovoljstvu. Tijekom poslijepodneva mješoviti zbor pod ravnanjem *Anite Willhelm* svojim pjevanjem hrvatskih, njemačkih i mađarskih pjesama uveličao je svečanost. Nakon njih nastupilo je plesno društvo mjesne škole. U sklopu svečanosti nastupio je i pjevački zbor umirovljenika iz Birjana, uzvraćajući tako gostovanje olaskoga pjevačkog zbora.

Svi sudionici pozdravljeni su burnim pljeskom. Nakon programa umirovljenici su ugošćeni jelom i pićem. Vrijeme je prolazilo uz pjesmu i razgovore, o godinama koje su tako brzo prošle. Na kraju svečanosti podijeljene su novčane nagrade.

Hrvatska i njemačka samouprava sakupljale su odjevne predmete za one kojima je to potrebno. Sakupljeno su predali Caritasu. Ovakve lijepe proslave još više zbližavaju ljude dobre volje.

Valja spomenuti da su pripadnici naše nacionalne manjine, u organiziranju samouprave, sudjelovali na božićnom koncertu u Nacionalnom kazalištu, a također su uživali i u nezaboravnom programu glasovitoga hrvatskog ansambla Lado koji je održan u pečuškoj prvostolnici.

Anka Popović-Haffner

Čestitke strini Gizi

Pozivnica

Hrvatska samouprava VII. okruga u Budimpešti poziva
Vas na Hrvatski bal u HOTEL LIGET
(Budapest, Dózsa György u. 106.)

koji će se održati 19. veljače 2005. s početkom u 19 sati

Gost večere je gosp. Čiro Gašparac uz pratnju
tamburaškog orkestra „Zlatna dolina“ iz Požege

Cijena ulaznice je 5000 Ft

Rezervacija do 4. veljače na tel.: 06-30-2003919.

Najveća zabava koljnofskih i šopronskih Hrvatov

Dalmacija sa šunkom i u pjesma na balu

Kvar da su zopet na jednu subotu programirane još i dvi velike zabave, ako pak prik gradišćanskoga hatara gledamo, onda još moremo i već balov spomenuti. Ovako na

put, je priredilo svoju najveću ljetnu zabavu u Šopronu u Konferencijskom centru „Ferenc Liszt“. *Franjo Grubić*, predsjednik Koljnofskoga hrvatskoga društva, je mogao pozdraviti cijeli red časnih gostov: med njimi veleposlanika

direktor partnerske škole iz Hrvatske, *Krešimir Matašin* sa svojom životnom partnericom iz Vukovine, a i jedan od sponzorov ovoga bala *Marinko Katulić* ki je poznati djelač hrvatskih narodnih instrumenov. Bal su i ovput otvorili „Koljnofski tamburaši“ pod peljanjem Geze Völgyija ml. U broju debelo prošireni i jako pomladjeni muzikalni sastav pravu je podlogu nudio za daljnje opušteno raspoloženje. Nijedna tancoška placca neće se napuniti tako ljuto kao u Šopronu, za to je garancija *Tomislav Bralić* i njegova grupa Ankora iz Zadra. I ovom su prilikom pokušili prik pjesam i melodij ocrtati i za nas toliko poželjnu lipotu Dalmacije. Gosti su mogli biti zadovoljni s ukusnom vičerom

zator koljnofski DVD s jačkami, običajem iz rodnoga sela. Poslije polnoći je došlo do pukanja glavnih tombolov. Tamburu iz Buševca je dobila *Gyöngyi Tauber*, ka je umjesto svoje prijateljice prikzela vridni dar noći. Glavnu nagradu, jednotajedno putovanje na hrvatskom morju za dvi osobe je domom odnesla najveći sponzor ovoga bala, vlasnica Benet d.o.o. *Marija Berki-Egrešić* iz Šoprona.

Karakteristična atrakcija ove fešte je i licitiranje dalmatinskoga pršuta. To zlamenuje ki najtočnije pogadja kilograme ovoga specijaliteta, postane i njegov dobitnik. Ljetos, kao dosad još nigdar, petimi su odlično šacali težinu pršuta, ali s pukanjem ceduljov su se morali odlučiti čija će biti

Koljnofski tamburaši su otvorili bal

jedno ili pak na drugo mjesto nisu mogli dospiti čekani gosti, u boljem slučaju zato su upali „na amen“ pojedini funkcionari. Znajujući da u Bika člani HKD-a „Veseli Gradišćanci“ iz Unde i njevi gosti su mulatovali drugoga vikenda u januaru, Koljnofsko hrvatsko društvo, u suradnji s Hrvatskim društvom u Šopronu i Društvom Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj, jur tradicionalno, 28.

Republike Hrvatske u Budimpešti *dr. Stanka Nicka* sa svojom ženom Mirjanom, podžupana *Mate Firtla*, predsjednicu DGHU-a i koljnofsku načelnicu *Mariju Pilšić*, domaćega farnika *Antala Németha*, tajnika HGKD-a iz Austrije *Mate Klikovića*. Goste iz Slovačke je peljao predsjednik Hrvatskoga kulturnoga saveza *Juraj Cvečko*. Svako ljetos rado odazovu pozivu

Gyöngyi Tauber s tombolom, uza nje sprava je Marinko Katulić iz Buševca

Gosti iz javnoga i političkoga žitka su dospili na bal iz četirih zemalj

uprav tako kot i sa servizom konobarov i u Koljnofu dobro poznate mriže restorana Tercia. Tombole su u lipom broju izašle ke je ponudilo blizu 50 privatnikov, stanovnikov iz Koljnofa i varoša ter razne civilne organizacije. U jednoj muzičkoj pauzi je *Franjo Grubić* na pozornicu pozvao posebnoga gosta ove priredbe *Štefana Egrešića*, rodom iz Koljnofa, ki je ravno iz Amerike došao posjetiti i ov bal zemljakov. Za njega je prikdao glavni organi-

zapravo šunka od 7 kilov i 20 dekov. Srića je nepromjenljivo stala uz Koljnofca *Franja Gludovca* ki je veselo objamio k sebi lipi i fanjski kusić. Zabava – ništ novo rečeno – kao i dosad svenek, durala je do bijeloga svitanja, a balska kola krenu dalje po Gradišću da u ovom zvanaredno kratkom fašenjku na mnogo mjesti se još izručuju Hrvati veselju, mulatovanju i bezbrižnošću.

Foto i tekst:
- Tiho -

Goste je pozdravio Štefan Krizmanić, načelnik Hrvatskog Židana (desno) a bal je otvorio g. Nikola Jelinčić, ravnatelj HMI

„Peruška Marija”

Zvijezda noći bio je Vlado Kalember

Županijski hrvatski bal u Sambotelu

Županijski hrvatski bal u Sambotelu ljetos je bio drugačiji od prijašnjih. Drugačiji po tom da u organizacijskom štabu nije se obraćala Hrvatska manjinska samouprava varoša, nego će to tijelo dva tjedna kasnije ekstar održati svoju feštu.

Subotu, 15. januara, u samboteljskoj Športskoj hali bio je domaćin Hrvatska manjinska samouprava Hrvatskoga Židana, a suorganizatorsku ruku je ponudila Hrvatska matica iseljenika, zato je uz riči židanskoga načelnika *Štefana Krizmanića*, bal otvorio *Nikola Jelinčić*, ravnatelj spomenute ustanove u Zagrebu.

Već je pri vrati primilo došljake Pantoševo zvanaredno žgano u tri fele, ko bi lako moglo postati vrijeda i židanski unikum, poslije seoskoga folkloroga programa.

Na parketu su se poredali iz Gradišćancev pretvoreni Bunjevci i Medjimurci, jer takove tance smo vidili u izvedbi židanskoga društva u pratnji njihovih bečarov.

Koliko gradišćanskoga vidili nismo u folkloru, to su se pašćili nadoknaditi jačkari zbora „Peruška Marija”, a zatim je

zajedničkim plesom folklorošev i „civilov” započet bal.

Zvijezda te noći je bio prezsumlje *Vlado Kalember*, djelao je svoje na zvanaredni način. Zabavljao, šalio se, sipao svoje negdašnje šlagere iz davnih vremen Srebrnih kril, a stare melodije u Gradišću očigledno proživljaju i prepород pokidob mladina je i ovput bila spremna s njim skupa jačiti poznate štrofe. U vijencu vrištajućih divojak pjevač se je mogao i presenetiti kad su mu pokaženi bijeli papiroši s jačkami najnovije njegove CD-ploče, zato je i dodao da nije ni mislio da se poznaju, a i pjevaju jur i ovde te melodije.

Drugi zabavljači su bili tamburaši „Kristali”, a publika nije razočarana, jer tamburaška i pop-glazba izmjenično su vabile ljude na tancošku placu. Poslije polnoći vličenje tomبولov je malo svrućalo luft, i moglo se je ćutiti napetost med gosti, ki kako će dobiti iz brojnih darov. Bal kot bal, zopet je durao do zore, al nažalost mogli bi reći kot i vik, još jednoč je prebrzo minula slava jedne hrvatske noći.

-Tiho-

Pravi ugođaj tamburaške glazbe doćarali su „Kristali” iz Slavonije

Prvi ples

Folklorišti iz Hrvatskog Židana izvode međimurske plesove

Na naizmjeničnu zabavnu i tamburašku glazbu se plesalo do zore

Pozivnica

Hrvatska manjinska samouprava grada Sambotela
srdačno Vas poziva 29. januara, subotu,
u Kulturnu dvoranu HEMO-a na

HRVATSKI BAL

Program:

Od 19.00 uri primanje gostov
19.45 uri otvaranje bala

Goste pozdravlja: *Laslo Škrapić*, predsjednik
Hrvatske manjinske samouprave u Sambotelu
Bal otvara: *dr. Djuro Ipković*,
načelnik grada Sambotela

Folklorni program:

Pjevački zbor „Djurdjice“
HKD „Gradišće“ Petrovo Selo

Goste svojom muzikom zabavlja:
Pinkica iz Petrovoga Sela

Ugodnu zabavu Vam želju organizatori bala!

Pozivnica

Zaklada za Petrovo Selo i Ijetos Vas
ima čast pozvati u sad jur tradicionalni

maskenbal

u petrovski kulturni dom, 22. januara, subotu.

Karte se kupuju za 800 Ft, za treniranje
dobre volje moći ćete veljek pri ulasku
kušati kapljicu žganoga.

Zabava se začme od 20 uri, predstavljat će se
na placi s malimi kusići seoska kulturna društva.

Za svirku se je zgrabila Pinkica,
a polig tancanja čekaju Vas grofljini,
namazani kruh, hladetina i tombole,
s jednom ričju još jedna mistična noć.

Zato ni ovo ljeto ne kate izostaviti priliku,
obličite se u maskare pak se dajte veseliti
onde kade će biti skoro sve selo na noga.

Baškut

Prvo bunjevačko prelo

Već prema dugogodišnjem običaju, u subotu, 15. siječnja, u baškutskom domu kulture priređeno je prvo Bunjevačko prelo – kojim se otvara niz sličnih zabava koje će se u idućem razdoblju iz tjedna u tjedan održavati diljem Bačke.

Ovogodišnje prelo otvorio je predsjednik hrvatske samouprave Antun Kulišić

Od svojeg utemeljenja 2002. godine, organizaciju ove jedinstvene bunjevačke priredbe, zapravo jedinoga važnijeg okupljanja bunjevačkih Hrvata tijekom godine u ovome tronacionalnom naselju, samo nekoliko kilometara južno od Baje, preuzela je Hrvatska manjinska samouprava.

Osim domaćih gostiju,

biva svake godine na prvom prelu. Prema organizatorima okupilo se 250-ak gostiju.

Nakon intoniranja bunjevačke „himne” Kolo igra, najpoznatije prelske pjesme Nikole Kujundžića napisane za Veliko bunjevačko prelo 1879. u Subotici, okupljene goste i sudionike programa uime domaćina i organizatora prigodnim je riječima pozdravio predsjednik Hrvatske manjinske samouprave. Uz drugo, u svom govoru *Antun Kulišić* je podsjetio kako u Baškutu djeluje plesno društvo koje broji čak 35 članova, a redovito i marljivo se sastaje radi vježbanja i učenja novih narodnih plesova, s neskrivenim ciljem da se baškutski Bunjevci što bolje pripreme za događaj godine – za Bunjevačko prelo. Odnedavno ih podučava fancaška učiteljica *Judita Poljak-Csicsor*. Kako je dodao, u nastojanju za njegovanjem, čuvanjem i oživljavanjem pučke tradicije, zgotovljeni su prvi primjerci narodne nošnje koju su za prelo obukla baškutska djeca. Ujedno je najavio program pečuškoga KUD-a „Tanac”, te TS „Orašje” iz Vršende koji je zabavljao goste tijekom večeri do sitnih sati.

podravskoga svatovca, u pratnji orkestra Antuna Vizina, društvo je ukratko predstavio voditelj KUD-a „Tanac” *József Szávai*, čije je riječi na hrvatskome tumačila članica Društva *Vesna Velin*. On je

mjesne Hrvatske manjinske samouprave na polju očuvanja tradicije, bunjevačkog prela, plesačnice i obnavljanja bunjevačke narodne nošnje.

Smatrajući da upravo zaslugom hrvatske samouprave ovo

KUD Tanac – bunjevački plesovi

podsjetio kako KUD „Tanac” već 16 godina njeguje hrvatski folklor, te je najavio večernji program. Program gostiju iz Pečuha u pratnji orkestra Antuna Vizina, s po jednom mađarskom, bunjevačkom i šokačkom koreografijom, više je nego oduševio okupljene koji su pri završetku programa zajedno s gostima povelili kolo, ono pravo bačko kolo na „dvi strane”.

Okupljenima se obratio i načelnik sela *János Matheisz*, koji je uz ostalo pozdravio rad

naselje opet ima tronacionalnu ploču na ulazu u selo s hrvatskim nazivom Baškut. Usto je naveo primjernu suradnju dviju samouprava, i pozvao na očuvanje baštine na dobrobit svih triju nacionalnih zajednica i sela Baškuta.

Uz večeru i kapljicu dobrog vina nastavljeno je druženje, ples i pjesma, a goste je do sitnih sati, kao i lani, zabavljao TS „Orašje” iz Vršende.

Tekst i slike:
S. Balatinac

Pjevala se bunjevačka „himna” Kolo igra

ponovno su se u velikom broju okupili i Hrvati iz obližnjih naselja, od Bačina i Baje do Bikića i Santova, kao što to

Zaželivši dobru zabavu, Antun Kulišić predao je mjesto gostima iz Pečuha.

Nakon uvodne koreografije

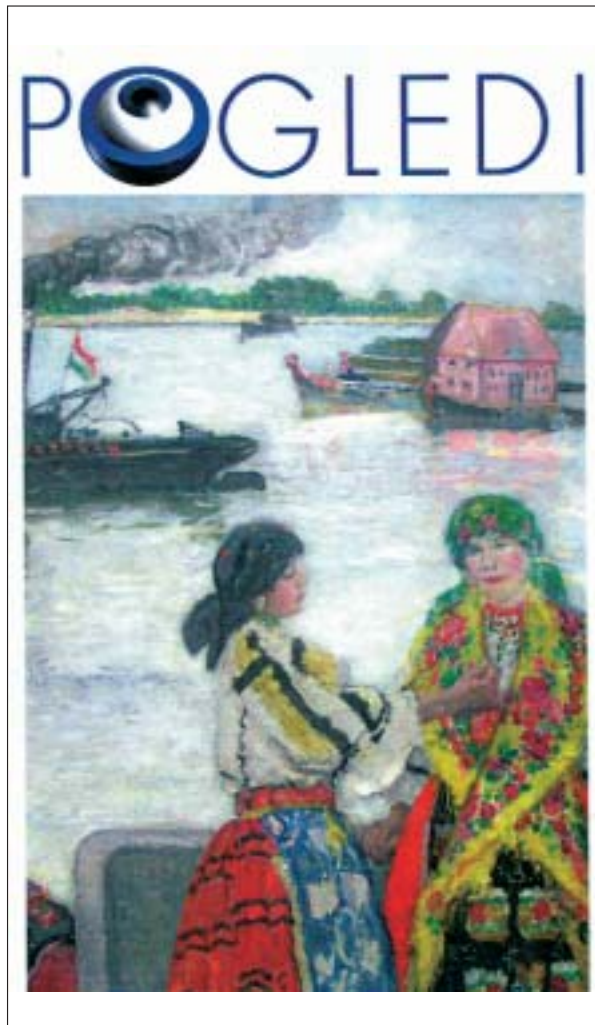
Nakon prigodnoga programa svi u kolo

Iz najnovijega broja časopisa POGLEDI

Đuro Mrazićev

Sjećanje

Pláč je izbio, pokušavao Te baciti u strah
do nestanka, htio Te zbrisati iz pamćenja
živahna treptanja; nekako je htio usaditi u mene
bojažljivu želju nedjelovanja, razbiti Tvoje riječi:
„Moramo izgorjeti kao prskalica: blistajući, do kraja”;
htio je uništiti Tvoju mladenačku krv.
Bio je suh, podsjećao me na dim
zajedno popušene cigarete, na proljetno kreketanje
žaba, na blistanje zvjezdanih zraka, na svjetlucanje
sunčane djece, na biser-kapi jutarnje rose koja se
tiho spušta i stvara na klasju,
na zamrznuti put u snježnoj zimi, na nešto topline!
Mada se plač talasao, ojačao i nosio je u sebi mulj
lažnog mira...
No ostala je slika s osmjehom...

Josip Vlašić

„Tomaš” došiel na Minarce

V jutro rano grom me budi,
Vreme nam sem vlagu nudi,
Mesec, sunce se ne vidi,
Crni oblak na nas gleda.
I dok ja to tak mudrujem,
Ober sebe klepet čujem:
Klepeče nam on štark stari,
Ki se navek sim ka nam vrati.

Vu njem se nekaj događa
Jer se kak dim on namata:
Iskre kresi i lupari,
Kvar nam hoće li poslati?
Ima i on priču svoju:
Mlad je vtrgel desnu nogu.
Neje mogel odleteti,
Tu je moral zimovati!

Prevrtljiv je mesec april,
Lani donest dežd je zabil,
Morti ve oće naknadit,
Žedna nam polja poškropit.
Hranil ga je Szántó mali,
Vračil ga pak doktor stari.
Lečnik se već v raj preselil,
Mali se v Pečuh odselil.

Ne sam škropit, neg' napojit,
Biljkama sem krevet složit,
De se one dobro čute
I obiljno nam se rode.
Doktor je on, internista,
Vračil creva i želuca.
Reže, seče, rane šiva,
Hospital se sa njim štima.

Furt nam curi, već tri dana,
Topel je on s Atlantika.
Ne plaši nas strela s neba,
Deždek pada, pak napaja.
Szántóva čeljada ne zna
Da se „Tomaš” i ve vraća.
Doleti sakog proletja,
Na stubu ga gnezdo čeka.

Hižni krovi si su mokri,
Dovrh puni si su jarki,
Na vrtu i brazda blista,
Deždevicom zapunjena.
Da sa parom on doleti,
Gor', nad selo dugo kruži,
Klepetanjem nas pozdravlja,
Zatim on gnezdo popravlja.

V srcu našem nada raste,
Suša biljke ne popase,
Puni budu si hambari,
Zaposleni si mlinari.
Ženka mu pak jaja snese,
Menkajuć se mirno sede,
Jajca svoja zadok tope,
Dok se ftiči ne pojave.

Bude melje za žličnjake,
Za pipice i za žgance,
Za kolače, gibanice,
Hrane za drage ftičice!
Onda pak ajd' vun na bare,
Oranice, senokoše
Sakupljati gliste, žabe
S čim se mlade rode hrane.

Velim mu ja, svom pajdašu,
Pradedu, starom „Tomašu”:
„Neka dojde sako leto,
Da nam fjiolice cveto!”

Razgovor s poduzetnikom Franjom Čepelsigetijem

Od Budimpešte prema jugu, na Čepeljskom otoku nalazi se drevno naselje Tukulja, s mađarskim nazivom Tököl, s njemačkim pak Tekele. Dolaskom Mađara u novu domovinu Čepeljski otok i Tukulju, koja se u povelji prvi put spominje

Franjo Čepelsigetij

1280.) zaposjelo je Arpadovo pleme. Prema naredbi kralja Ladislava IV. ovo područje su dobile opatice Zečjeg otoka (današnji Margitín otok). U 15. st. Tukulja je ponovno kraljevski posjed gdje živi znatan broj obrtnika. Kronike s početka 11. st. Tukulju već spominju kao trgovište. Nakon protjerivanja Turaka novi vlastelin otoka pa i naselja postaje princ Eugen Savojski koji je osigurao povoljne uvjete življenja katoličkim doseljenicima, Hrvatima i Nijemcima. Pretežit dio stanovništva činili su Hrvati koji su – očuvavši svoje običaje – donekle bili odijeljeni od ostalih naselja. Osim zemljoradnje, stanovništvo se bavilo i stočarstvom, proizvodnjom i preradom mlijeka. Tukulja je inače od 2001. stupila na ranglistu mađarskih gradova. U njoj djeluju i hrvatska i njemačka manjinska samouprava, kulturno-umjetničko društvo, orkestar „Kolo“, Racki muški zbor i klub „Prelo“.

Ovoga puta kanimo predstaviti jednog od mladih poduzetnika, nastavljajući traga svojih preda, koji su mu u baštini ostavili veliku privrženost i ljubav prema poljodjelstvu, napose prema stočarstvu.

Nalazeći se u tukuljskoj ulici

L. Kossutha br. 50., rodnoj kući Franje Čepelsigetija, rođenog 1968., saznajemo da je pučku školu završio u mjestu 1982. Poljoprivrednu stručnu školu pak od 1982. do 1985. u obližnjem Halászteleku, dok je diplomu zrelosti stekao u budimpeštanskoj Gimnaziji Józsefa Eötvösa 1990. Majka mu je Manda Čeperkalo (medicinska sestra) rodom iz Andzabega (Érd), otac Joso Čepelsigetij (brat bivše ravnateljice našega đučkog doma u Budimpešti), baka Katica Ištvanov, a djed („diko“) Joso Zorinac Kozar. Sa suprugom Andrejom Darabant imaju dvije kćeri, Andreju i Adrienu, koje u 4. i 2. razredu uče i hrvatski. Otac im je – kako je rekao – zavičajni racki govor naučio bake i djeda.

Kako da ste se u današnjim suvremenim agrarnim, ne baš uvijek povoljnim prilikama, opredijelili za stočarstvo?

Moji su predci oduvijek također bili poljodjelci, odnosno uzgajivači svinja, volova, krava, ovaca, koza pa čak i konja. Mogao sam imati 5-6 godina kada mi je ujak Šimo Arkočević podario janješce. Ta malena životinja mi je bila sve i sva, s njom sam ustajao i lijegao. Otac Joso i djed Zorinac – kao vrsni stočari u Tukulji – bili su mi ne samo roditeljski oslonci već i u pogledu stočarenja uzori u toj grani gospodarstva, što znači da sam već i za vrijeme školovanja nosio u sebi želju i volju prema toj vrsti poslovanja. Istina je da se onovremeno gospodarilo svega na jednom hektaru zemlje s nešto okućnice, dok je ostala zemlja bila u zakupu. Iako sam još bio dječarac, dobro se sjećam da mi je djeda Zorinca susjed prijavio vlastima jer je tobože od Rusa pribavio neku prikolicu želeći od nje načiniti gumena špediterska kola za prijevoz. Tada sam čvrsto odlučio: budem li živ i zdrav, postat ću „kiridžijom“. Tako je i bilo, uz učenje sam bio i prijevoznik. Otac, koji je orao još volovima, često bi mi govorio: Nema bolje-

ga goveda od vrsne mađarske šaranke. Odlučio sam da ću uzgajati krave i teoce, u čemu sam poslije uznapredovao.

Kojom granom stočarstva se danas najradije bavite?

– Kako rekoh, bez stoke nikada nismo bili, ali nismo nikada ni pretjerivali u pogledu broja stoke, što bi značilo da smo i prije nekoliko godina imali 60-70 grla u našim oborima. Nemojte me smatrati umišljenim kada tvrdim da u našem gradu pa i njegovoj okolici nema stručnjaka koji bi se toliko razumio u stočarstvo. Bilo da je riječ o svinjama, ovcama, govedima ili konjima. Na žalost, ni u našem mjestu pa ni u našem dvorištu neće nikada više biti toliko stoke kao nekoć. Ta vrsta stočnoga fonda nam nije uspjela pa smo je trebali jednostavno rasprodati za klaonicu. Tijekom svoje dosadašnje prakse, diljem putovanja po Mađarskoj, po selima i salašima mogao sam uočiti stvarno stanje te problematike, što nas sve još očekuje. Mislim da je to zanimanje, bolje rečeno zvanjem u opasnom škripcu. Jednostavno ne ide kako bi trebalo. Naime, sve što je s moje strane u pogledu unapređivanja privatnoga stočnoga fonda učinjeno do 2004. godine, ne nailazi na osobitu potražnju u nas. Stoga se često pitam je li mi je uopće vrijedno baviti se otkupom i rasprodajom stoke?

Što vam pada nam um pri jutarnjim ustajanjima?

– U nas je ustajanje dosta rano. Djecu vozimo u školu, zatim dolazi na red obilaženje stada (imamo ih u lijepom broju), što u kilometrima pa i vremenski podosta traje. Istina da su nam najbliža u čestici zvanj Požarika, a biva da za vrijeme ispaše budu udaljena i više kilometara. Vjerojatno vas zanima i naša zarada pri tome poslovanju? Ona zapravo pokriva sveukupne troškove iznajmljivanja zemljišta. Najunosniji su nam kupci Talijani, ali se nađe i pokoji Arapin, što godišnje znači 300-400 janjadi za pečenje. U

našem slučaju, bilo što da radimo, na ispašama, recimo u šali, u ovcu materi, raste janje i vuna na leđima. Dakako, tijekom dnevnog obilaska stječemo najnužnije pastirske informacije o zdravstvenom, prehrambenom i brojčanom stanju stada te o drugom što se usko veže za ovčarstvo. Primjerice radi, nedavno smo kupili veće krdo koza sanentalske vrste iz uzgojnoga priploda u Simonpuszti. Dakako, u tom poslovanju nisam jedini, činimo to zajedno s 31-godišnjim bratom Zoltanom, nadalje s pastirima i pomoćnim osobljem. Glede ovaca pa i koza sam „kod kuće“. Dobro ih poznajem, čak i one od pet godina. Jednom nas je iznenadio pravosudni stručnjak iz Kaposvára. Zanimala ga je dob ovaca, što je ustanovljavao – otvarajući im usta – po broju zuba. Da se čovjek dugo ne bi zamarao, ja sam onako „iz cuga“ nabrajao njihovu dob. Jednom riječju, među naša stada nema pristupa ni gradski veterinar, sam ih cijepim, čak sam bio pozvan i u Zalasku županiju gdje sam izveo tzv. carski rez na ovcama.

I dok smo u međuvremenu 13-godišnjim autom tipa Njiva truckali tukuljskim atarima, od mojega sugovornika zapisujem mikrotoponime: Ledina, Zabašća, Stari vinograd, Orlovac, Krušik, Sadovi, Podunke, Podbare, Priko, Okop, Abramovica, Krnjište, Cvitanovica, Krušik, Virovi, Kratinci, Selčina, Bebanovica, Busišta, Zvirinac, Laništa, Dugačka, Zatonica, i Lapoška skela. Doznajem, nadalje, da oni gospodare na četiri stotine hektara, gdje se uzgaja stočna hrana (djetelina, muvar, zob, kukuruz, zeleni silosni mišling i sijeno) te, kako smo to prethodno i uočili, u prenatrpanom dvorišnom prostoru raspoložu posebnim mašinsko-tehničkim parkom: dva nova traktora tipa MZ, sijalice, tanjurača, kosilica i stroj za balanje sijena. Dogodine kane ga osuvremeniti novim traktorima, golemim džonterima koji stoje po komadu 10-12 milijuna.

Sa svojim miljenicima lipicancima

Saznali smo također da nam sugovornik nije osobito oduševljen otkupom zemlje jer, kako reče, da su mu se rodili sinovi, bilo bi i zemlje na pretek ali ovako gospodarenje će trajati dok on i brat budu „zdravi i čitavi”. Smatra da ni u gradu već za takvo poslovanje neće biti ljudi jer oni trebaju „čitavog čovjeka”, što znači 24 sata, ni praznika ni blagdana.

U dvije štale divimo se vrsnim konjima, među njima i čuvenim lipicancima. Recite nam nešto i o konjima.

– Kako vidite, u dvorištu nam se među raznim strojevima nalaze i dvoje karuce za konjsku zapregu, odnosno dvije štale, u kojima držimo konje. Znaite, u našoj struci glavnu ulogu ima nabava dobre i zdrave stoke, za koje doznajemo ponajprije od kolega kupaca i preko tiskovnih i elektronskih kanala. U tome poslu može se snaći samo taj koji se sa srcem i dušom zna ubaciti u često riskantni vrtlog kupnje i prodaje stoke. U našem slučaju možda ima neku ulogu i korijenje, naša krv, temperament, pa se nešto bolje „vrtimo oko svoje osi” nego drugi svijet. Trebate znati da smo se do sada bavili samo zaprežnim konjima. Već je više godina kako smo se usredotočili na športske konje. Vidjeli ste i sami naša dva čis-

tokrvna bijelca, krasne lipicance, braću od četiri godine, kupili smo ih u Rumunjskoj. Od druga dva jedan je čistokrvni lipicanac, doveden iz najpoznatijeg uzgajališta u Szilvásváradu, dok je drugi engleski čistokrvni pastuh, trkač, a koje posjeduju naše kćerkice. S njima smo sudjelovali i na konjskim utrkama, na koje nas je podučavao István Budai, bivši svjetski prvak u Rimu, vječni šampion, koji nam je govorio: Temelj dobrog konja je seljački posao, naime, konj koji zna ići po brazdama, zna vući sijačicu, odgovara i za karuce. Za života sam vidio i tjerao mnoge konje. Za braću lipicance su nam po komadu nudili 12 milijuna, a za ostala dva pak ukupno 10 milijuna. Zasada nisu za prodaju. Prema prosudbi predsjednika Udruge za uzgoj lipicanaca dr. Zoltána Egrija, ni szilvásváradsko uzgojno gospodarstvo ne posjeduje takve primjerke. Riječ je zapravo o konjima koji su podjednako dobri i za ham i zapregu. S bratom Zoltanom od 1993. do 1998. bili smo aktivni sudionici dvoprežnih natjecanja na kojima smo 1997. stekli I. mjesto u Gerjenu, a u Paksu pak III. mjesto.

Čime se najradije zanimate u slobodnome vremenu?

– Od 1979. bio sam član

plesne sekcije tukuljskoga KUD-a. Od čika-Stipana Zorinca, zvanog Maki, naučio sam svirati na tamburici. Nakon njegove smrti tamburu sam obojio na crno. Kadgod je uzmem u ruke, podsjeća me na njega. Osnovali smo čak i orkestar koji je bio aktivan četiri-pet godina. Članovi su mu bili: Stipan Zorinac Maki (primica); Ivo Pešut (basprima); Josip Milković Dodo (harmonika); Gabor Vukov (basprima); Lajoš Ač (brač); Ivo Joskin (berda); Franjo Kischner (primica) i moja printambura.

S prijateljem Šandorom Patarčićem i dandas pjevamo u gradskome Rackom muškom zboru, a od siječnja 2004. postali smo i članovi Hrvatske izvorne plesne družine u Budimpešti koju vodi koreograf Antun Kričković i njegova supruga Marija Silčanov. To mi je dobro došlo jer mi skreće pozornost od svakodnevnih briga, naime, ponedjeljak i četvrtak (ples i pjevanje) za mene su postali „blagdani” i nema ništa na svijetu da bi me spriječilo u odlasku na probe u mjesni Dom prosvjete, odnosno u budimpeštanski HOŠIG. Da spomenem jedan slučaj susjeda koji mi je bio dugogodišnji dužnik, a koji je preko odvjetnika poručio da u četvrtak mogu preuzeti novac u banci. Rekao sam da je to

nemoguće. I bilo tko da mi toga dana za konje ponudi 25 milijuna, ne bih ga dočekao, neka mi dođe u petak.

Kako se prema svemu odnosi vaša obitelj? Kako dalje?

– Sve u svemu, uza spomenute poteškoće i brige te glavobolje – ako to daljnji gospodarstveni uvjeti budu omogućili – stočarstvo i nadalje ostaje na prvome mjestu. Glede pak mojih strasti za pjevanjem i plesom, želimo utemeljiti i zbornu pjevanje i tamburaški sastav. Stalno trebamo moljakati neke orkestre da nas prate, pa smo odlučili: Uzday se u se i u svoje kljuse. Natoliko me je obradovalo i razveselilo članstvo u ansamblu da ako nema probe, taj mi se dan čini praznim. Posebno mi je milo što svi govore materinskim jezikom te što se svakim susretom mogu usavršavati u hrvatskom jeziku. Stoga ozbiljno kanim u bojama našega društva pokrenuti i zaprežnu utrku s natjecateljima hrvatskoga podrijetla pa i drugih Slavena koji žive na ovim prostorima. Zatim bi pak slijedilo sveopće narodnosno balsko veselje – rekao nam je na kraju razgovora – svojim urođenim optimizmom i oduševljenjem mladi tukuljski stočar Franjo Čepelsigeti.

Razgovarao:
Marko Dekić

Dječja kuća starih tradicija

Da bi dječji vrtić odista bio dječja kuća, odrasli, tj. odgajateljice i roditelji moraju ga gledati dječjim očima i prema tome stvarati život u toj ustanovi. Kada sam posjetila keresturski dječji vrtić i ušla u njegove prostorije, kao da sam došla u carstvo igre, gdje je sve šareno, veselo, gdje se može igrati koliko god se hoće. Zidovi su puni dječjih radova, lutaka za lutkarske igre, veliki prostor za sportske igre, pa što drugo treba djeci da se osjećaju slobodno u svome svijetu.

Zgrada dječjeg vrtića od 1650 četvornih metara izgrađena je još 1979. g., po tada najmodernijem trendu, i može se reći da je namijenjena upravo za dječicu. Velike sobe za skupine, prostrana gimnastička dvorana, što je zapravo i aula, na mjestu je kuhinja, prostorije za pranje i sušenje rublja, udobni ured za pedagoge gdje se nakon rada mogu pripremati razne aktivnosti. Sobe su pune

svjetla, veliki prozori i balkonska vrata osiguravaju prirodno svjetlo tijekom cijele godine.

Voditeljica ustanove *Ružica Novak-Tolnai* već sedam godina upravlja ustanovom. Za to vrijeme dosta toga se mijenjalo u programu, no u strukturi upravljanja ne.

Dječji vrtić zasad pohađa 58 djece, koji su podijeljeni u tri skupine sa sedam odgojiteljica te tri dajilje.

Na žalost i u keresturskom vrtiću su vidljive posljedice opadanja nataliteta u mjestu, naime, prije petnaestak godina bilo je čak 120 djece, no prema predviđanjima sadašnja brojka će stagnirati.

Zahvaljujući dobroj politici mjesne samouprave, koja smatra vrlo važnim svoje odgojno-obrazovne ustanove, pokušava ih zadržati u najkvalitetnijim uvjetima, svake godine koliko je moguće obnavljati. Nedavno je obnovljena i kuhinja dječjeg vrtića, gdje je uveden HCCP

sustav. Kuhinja radi za četiristo osoba.

Djelatnici dječjeg vrtića, uzimajući u obzir posebnosti okolice i narodnog naselja, zajedno s roditeljskom zajednicom i s usuglašavanjem školskoga programa izradili su pedagoški program ustanove u kojem su na prvo mjesto stavili

odgoj čuvanja i gajenja starih hrvatskih tradicija.

To znači da prema određenoj dobi i razvijenosti djeteta, u svakodnevne aktivnosti unesu se elementi narodnih običaja, uključuju se i obiteljske tradicije.

Pri pripremanju i održavanju raznih blagdana omogućće-

Sobe su pune dječjih radova koji zrače veselje

Na dvorištu su najomiljeniji drveni vlak i tobogan

na je vrlo kvalitetna suradnja vrtića i obitelji.

Prema riječima voditeljice vrtića, dijete unese u vrtić svoja obiteljska iskustva, a vrtić mu nudi osjećaje koje drugdje ne može postići, samo u toj ustanovi, a to je osjećaj sličnosti, bliskosti i zajedništva sa skupinom vršnjaka, uočavanje srodnosti.

Cilj programa vrtića jest njegovanje tradicija, razvijanje djetetove čuvstvenosti prema toj kulturi s kojim se usadi „ključ“ razvijanja nacionalne samobitnosti. Ustanova velikom zadaćom smatra udomaćenje hrvatskog jezika među djecom. Pošto nijedno dijete nema predznanje hrvatskoga jezika, odgojiteljice, koje su spremne razgovarati na hrvatskome jeziku, najprije pokušavaju djecu privikavati na slušanje raznih pjesama, igara na hrvatskom jeziku.

Zahvaljujući seminaru održanom 1999. g. u Pečuhu u organizaciji *Eve Filaković*, pedagozi raspolažu građom za takve svrhe, ali, kako kažu, dobro bi bilo to prirediti barem svake druge godine. Kroz brojalice, pjesmice, plesove, lutkarske igre djeca se privikavaju na hrvatski jezik, nakon čega ga zavole i lakše je prijeći na komunikaciju.

U keresturskom vrtiću nisu određeni sati hrvatskog jezika, nego se pokušava primijeniti dvojezičnost tijekom cijelog dana. Čim se radi o starijoj djeci, primjenjuje se sve više, za vrijeme igre ukradu se hrvatski izrazi, dok se djeca igraju raznim igračkama, nauče njihove nazive na hrvatskom jeziku, velikoj skupini upute se kažu na oba jezika, i doista, kada sam djecu zapitala je li objed fin, neki su odgovorili sa „da“. Po mojim iskustvima to je veliko dostignuće u našim u nejednojezičnim vrtićima. Učiteljica hrvatskog jezika u prvom razredu osnovne škole zadovoljna je s predznanjem vrtićaša iz hrvatskog jezika.

Postoji težnja da se što više rabi hrvatski jezik, kod svakog je blagdana prisutna dvojezičnost, to i roditelji očekuju.

Svake godine roditelji zatraže da se hrvatski jezik primjenjuje u odgoju, shvatili su važnost poznavanja jezika. Kako bi se to sve moglo ostvariti, potrebna je suradnja s civilnim društvima u selu. Ženski pjevački zbor, koji skrbi za očuvanje starih hrvatskih pjesama, već je nekoliko puta gostovao u dječjem vrtiću i učio djecu na hrvatske pjesme. Također te tete su priredile izradu igračka od komušine, što je bio poseban doživljaj za djecu. Prilikom takvih priredaba djeca se upoznaju i stare domaće izraze, brojalice, pjesmice. Za Božić im je prikazano kako se taj blagdan nekoć slavio u siromašnim kućama, djeca su mogla isprobati kako se može „kotati“ po slami.

Dječja kuća starih tradicija i običaja i nadalje će se nastaviti, članovi zbora prihvatili su da djeci i nadalje prikazuju stare običaje.

Tradicije će se unositi u svakodnevicu, prilikom promatranja okolice i prirode u selu posjetit će dvorišta i vrtove u kojima se još mogu naći stari alati, pogledat će kako se radi u vrtovima u raznim godišnjim dobima.

Gđa Tolnai pa i ostali djelatnici smatraju vrlo važnim i razvijanje djece na zdrav život. Skupa s kuhinjom pokušavaju sastaviti jelovnik za cijeli tjedan, da se djeca zdravo hrane. Djeci je omogućeno i besplatno mlijeko, što u bilo koje doba dana mogu popiti, naime, u ovoj razvojnoj dobi djeteta vrlo je važno unošenje bjelančevina u organizam.

Osigurano je dovoljno vremena za gibanje. Ako je vrijeme povoljno, djeca svaki dan izlaze na svjež zrak, a kada je vrijeme loše, ima dovoljno prostora u gimnastičkoj dvorani gdje imaju dovoljno mjesta. Na zidovima su švedske ljestve na kojima se mogu obavljati razne vježbe.

Ustanova svake godine kupuje pomagala za učenje hrvatskog jezika, pa i igračke. Lani je za 30 tisuća forinti kupila knjige izdavačke kuće „Mozaik knjige“ iz Hrvatske, gdje ima puno slikovnica, zbir-

ki dječjih pjesama te stručnih knjiga za odgojiteljice.

Dječji vrtić ima veze s dječjim vrtićem iz Kotoribe. Lani su organizirali zajednički izlet u Zagreb i posjetili su vrtić u Goričanu.

Od početka veljače 2005. g. započinje ostvarenje prekograničnog Phare-CBC projekta za koji se natjecala Hrvatska manjinska samouprava i uključene su sve odgojno-obrazovne ustanove i civilna društva iz Kerestura i Kotoribe.

Ta keresturska predškolska ustanova sastavila je plan zajedničkih programa koji će se započeti stručnim forumom pod naslovom „Na koji način lutkarsko kazalište pomaže u razvoju individualnosti djece“, na koji će pozvati odgojiteljice hrvatskih vrtića iz Pomurja i Međimurja. Drugi forum će se organizirati o problematici podučavanja hrvatskog jezika u vrtićima, u sklopu toga priredit će se izložba knjiga za dječje

vrtiće. Pod naslovom „Micalica“ djeca iz raznih vrtića sudjelovat će u učenju igara, pokreta.

Na „Zelenim danima“ dječica će obići sela, pogledat će rijeku Muru u prirodnom okolišu, sakupljat će od starijih ljudi brojalice, pjesmice.

U program je uvršten posjet tvornici „Međimurjeplet“, obilazak raznih obrtnika i učenje raznih ručnih radova, planira se i izložba tih radova. Od sakupljenih materijala izdat će se zajednička brošura.

Zajednički projekt s kotorskom ustanovom zasigurno će pomoći da se u djece, roditelja i djelatnika učvršćuje osjećaj pripadanja zajedništvu, te predodžba o vlastitoj kulturnoj i nacionalnoj samosvojnosti, a svi će programi pridonijeti razvijanju djetetove sposobnosti, snošljivosti i sklanjanju prijateljstava.

Beta

Za Božić su djeca u vrtiću imala golem bor, što su ga sama okitila

Opraštamo se od učiteljice Marije Velin-Gregeš

„Užgimo svijeeće, prijatelji moji,
Za ljude svijeta, za sve koji pate,
Užgimo svijeeće neka gore,
Užgimo svijeeće za Hrvate!”

Stipan Blažetin

Oproštajni stihovi našega dragog učitelja i sunarodnjaka, čiji je odlazak ostavio neizbrisiv trag u redovima hrvatskog življa u Mađarskoj, kao da je svijetlom širinom obasjao put svima onima koji će ga slijediti u vječnost, na njega je kročila iznenada naša draga učiteljica **Marija Velin-Gregeš**.

Vijest je letjela brzinom munje i nesmiljeno parala naša srca, dočekivana s nevjericom, najjasnije govori što smo mi, njezini suvremenici, prijatelji, kolege, učenici osjećali u trenucima spoznaje da nje više nema među nama.

Svi smo jedinstveni u spoznaji da je iznenadna smrt odnijela jedinstvenu osobu, čovjeka izuzetne životne snage i energije, i zato njezinim odlaskom mi, svi članovi zajednice koja živi pod imenom Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma u Budimpešti, danas osjećamo taj gubitak najtežim koji nas je mogao zadesiti.

Bilo kakvo vraćanje u prošlost i prizivanje uspomena u ovom je trenutku gotovo suvišno, jer tko nije poznavao Mariju Velin-Gregeš, brižnu učiteljicu, pedagoga, ambasadoricu i promicateljicu hrvatske kulture, skrbnicu svih ugroženih i nesretnih.

Ponosna Santovkinja, naočita i srdačna, cijeli je svoj životni vijek proživjela dajući se nesebično drugima. Njezina obitelj bili smo svi mi. Samo je Marija znala povezati ljude u

nekoj ideji i aktivnosti tako da su nestajale granice, sva su se vrata otvarala pred njezinim zahtjevima, ništa nije bilo nemoguće kad je ona nešto naumila provesti u djelo. I zato je u pravu onaj koji kaže: „Nije čovjek ono što misli, već ono što čini.”

Aktivnost, poduzetnost, neiscrpan životni vitalitet crpili su svoju snagu u beskrajnoj ljubavi prema Hrvatskoj, prema svome rodnom Santovu, prema svakom djetetu, prema našoj hrvatskoj školi, pa je njezin odlazak, vjerujemo, jednako neizmjeran gubitak svim Hrvatima u Mađarskoj kao i onima u Hrvatskoj.

Smrt ju je zatekla u trenucima ispunjenim mnogim planovima, u ulozi voditeljice učeničkog doma Hrvatske gimnazije u Budimpešti.

Nije imala vremena za saniranje bolesti, jer sve je bilo važnije od nje same.

Mnogo toga je još trebala učiniti, mnogo toga stići. Za ljude kakvima je pripadala Marija Velin-Gregeš još jedan život ne bi bio dostatan da ostvare svoje božje poslanje.

Zato mi, koji smo je voljeli i koji smo poštovali njezin rad, opraštamo se od nje s neizmjernom zahvalnošću i osjećanjem ponosa što je živjela s nama i za nas.

Neka joj je vječna slava!

U ime svih djelatnika i učenika HOŠIG-a u Budimpešti doravnateljica

Mirjana Karagić

Natječaj

„Rešeterački susret pjesnika” Rešetari objavljuje natječaj za sedmu zbirku pjesama hrvatskih pjesnika koji žive u dijaspori, prijatelja Hrvatske i članove Književne sekcije KLD „Rešetara” iz Rešetara.

Svaki pjesnik može sudjelovati s pet pjesama. Pjesme trebaju biti pisane računalom ili pisaćim strojem, na standardnome hrvatskom jeziku ili na dijalektu dane regije.

Broj objavljenih pjesama u zbirci isključivo ovisi o kakvoći dostavljenih pjesama. Radovi koji svojom kakvoćom ne zadovolje postavljeni kriterij, neće biti objavljeni.

Neobjavljeni radovi se ne vraćaju. Uz pjesme svaki autor treba priložiti svoj kratak životopis (nadnevnik i mjesto rođenja, adresu stanovanja, stručnu spremu, zvanje, mjesto zaposlenosti, publikacije).

Radove molimo slati na adresu: KLD „Rešetari”, Vladimira Nazora 30, 35403 Rešetari, Hrvatska.

Rok slanja radova je 1. ožujka 2005.

Predstavljanje knjige i III. „Rešeterački susret pjesnika” bit će održan 24. rujna 2005.

Crtež Lajoša Brigovića

Još jednoč o koljnofskom DVD-u

Kako smo o tom jur obavistili naše štitelje, Koljnofsko hrvatsko društvo je pred kratkim objavilo DVD sa svojim pirom, a na ploča su ovjekovječene i druge vrijednosti, počev od seoskih informacija do društvenih djelovanj, a nadalje su na ov način mentovane i dovidob shranjene koljnofske fotografije. Polag riči glavnoga peljača ovoga projekta *dr. Franja Pajrića*, sve stroške ovoga audiovizualnoga materijala su nosili sami

Koljnofci, a to je potvrdio i predsjednik spomenutoga društva *Franjo Grubić*. Međutim, ravnatelj Izdavačke kuće i informativnoga centra „Croatica” *Čaba Horvat* uime izdavača je reflektirao na tu izjavu ter dodao vist materijalnoga karaktera, ka po njem mišljenju nikako ne more faliti iz obavisti. Koljnofsko hrvatsko društvo Croatici je prikdalo jur gotov DVD za umnoženje. Za osnovu dogovora je služilo to da pravo izdavačtva ovoga DVD-a u cjelini i isključivo pripada jedino Croatici. Dužnost izdavačke djelatnosti je na se zela i do dogovorenoga termina obavila izdavačka kuća u 200 primjerkov ter se nadalje obavezala da je spremna još napraviti DVD po potrebi i narudžbi. S financijske strane gledano, umnožavanje i plani ter tiskarska djela za omot Croatici su stala kih pol milijun forintov, a poduzeće prodaje ter hasnuje i za reklamu spomenuti građićanski produkt.

-Tiho-

Pozivnica

Umočka Hrvatska manjinska samouprava
ter Hrvatsko kulturno društvo
„Kajkavci” srdačno
Vas pozivaju 21. januara 2005. ljeta
(petak) u Panzion „Tornácós” (Hećkur) na

HRVATSKI BAL

Program:

- 19.00 Otvaranje bala
Nastupit će HKD
„Kajkavci” iz Umoka
- 19.30 Večera
U balu Vas čeka zvanaredna zabava
uz *petrovski Timar-trio* i
uz vidne tombole!

Svakomu željimo lip i ugodan večer!

Janica Kostelić opet na krovu svijeta

Tijekom vikenda Janica Kostelić je jedan dan bila na samom vrhu poretka skijašica, vodila je u ukupnom poretku Svjetskoga kupa. Potom je u nedjeljnom, šestom spustu sezone, na čelo Svjetskoga kupa stupila Austrijanka Renate Goetschl. Trostruka olimpijska pobjednica

Janica Kostelić, međutim, ima mnogo razloga za zadovoljstvo svojim nastupima u Italiji. Naime, sa sjajnim četvrtim mjestom u nedjeljnom spustu, ostvarila je drugo najbolje ostvarenje u toj disciplini u karijeri. Hrvatska je skijašica ovoga tjedna skupila čak 176 bodova, te još jednom pokazala da u svim disciplinama može do postolja.

U ukupnom poretku Svjetskoga kupa Renate Goetschl ima 798 bodova, odnosno devet više od Janice Kostelić. Na treće se mjesto probila Michaela Dorfmeister (712), a četvrto mjesto dijele Tanja Poutiainen i Anja Pärson s po 706 bodova. U poretku za spust Janica je sjajna šesta s 257 bodova.

Konačno je krenulo i Ivici Kosteliću koji je u petom slalomu Svjetskoga kupa voženom u Wengenu osvojio drugo mjesto te se tako prvi put ove sezone popeo na pobjedničko postolje. Ivica je sada šesti u poretku Svjetskoga kupa za slalom sa 161 bodova, a vodi Austrijanac Benjamin Raich s 330 bodova.

Hrvatska rukometna reprezentacija je pobijedila na Croatia kupu održanom u Rijeci. Branitelji naslova svjetskih prvaka u zadnjoj utakmici turnira ostvarili su prvu pobjedu protiv reprezentacije Srbije i Crne Gore s 33 : 31. Dosad su se dvije reprezentacije sastajale tri puta i sva tri puta su Hrvati poraženi. U nedjelju je, međutim, hrvatska izabrana vrsta potvrdila zašto je Hrvatska olimpijski pobjednik i svjetski prvak. Ova se pobjeda čekala petnaest godina, izborna je teško, ali je osim samopouzdanja uoči Svjetskoga prvenstva u Tunisu, bitna i stoga što pobjede protiv Srbije i Crne Gore uvijek nose poseban naboj i nešto su više od samoga športa. Uoči puta u Tunis četvorica hrvatskih igrača su ozlijeđena. Međutim Balić, Lacković, Losert i Metličić će sigurno igrati ne Svjetskom prvenstvu. Nakon utakmice izbornik Červar odredio je i sedamnaest putnika za Tunis. To su: Šola, Losert, Blažičko (vratar), Džomba, Zrnić, Kaleb, Šprem, Vori, Jeftić, Metličić, Buntić, Balić, Goluža, Špoljarić, Lacković, Dominiković i Vuković (igrači u polju).

U 18. kolu Goodyear košarkaške lige postignuti su ovi rezultati:

Partizan PMB – Zagreb 93 : 86, Hemofarm – Bosna ASA BHT 87 : 77
Geoplina Slovan – Reflex 88 : 82, Split CO – Zadar 68 : 74,
Široki Hercegtisak – Pivovarna Laško 66 : 72
Cibona VIP – Budućnost 83 : 78, Union Olimpija – Crvena zvezda 77 : 98
Helios Domžale – Šibenka Dalmare 83 : 96.

Na ljestvici vodi Zadar s 31 bodom, koliko imaju i Hemofarm, Partizan te Union Olimpija. Cibona VIP je peta s 30 bodova, koliko ima i Reflex. Od hrvatskih klubova Zagreb je na 12. mjestu s 24 boda, Šibenka Dalmare je 14. s 23 boda, a Split CO predzadnji sa samo 21 bodom.

Zadarski su košarkaši slavili u hrvatskom (dalmatinskom) derbiju na Gripama protiv Splita CO 74 : 68. Krizi Splićana ne vidi se kraja, a nekadašnji trostruki europski prvak sve manje slični na momčad u kojoj su nekada igrali Toni Kukoč, Dino Rađa, Velimir Perasović i ostale zvijezde svjetske i europske košarke. Kod Zadrana odlično je odigrao reprezentativac Marko Banić s 26 koševa, dok su Siniša Štemberger i Kyle Hill ubacili po 14 poena, s tim da je Amerikanac imao i šest asistencija. U redovima Splita CO najbolji je bio Franko Kaštropl sa 17 koševa i čak 15 skokova, a 11 poena su zabilježili Damir Rančić i Krešimir Novosel. Većih problema nije imala niti Cibona VIP protiv Budućnosti. „Vukovi s Tuškanca” su slavili s rezultatom 83 : 78, no tijekom susreta su imali i prednost veću od 20 koševa razlike. Prvi strijelci zagrebačke momčadi bili su Gerald Fitch i Andrej Štimac, koji su postigli po 16 koševa.

Ladislav Heka

Ukratko

Oslikavanje rubaca

Nastavlja se ostvarenje Programa „Rijeka Mura nas spaja” u koji su uključeni učenici pograničnih osnovnih škola iz Kotoribe i Kerestura. Nakon što su Keresturci svoje vršnjake i njihove učitelje iz Kotoribe

naučili rukotvorinama koje oni održavaju, Kotoripčani su im pokazali kako se oslikavaju, odnosno kako nastaju ukrasni rupci (marame). Prije negoli će to pokazati djeci, u taj su se posao uključile učiteljice predvođene s ravnateljicom škole Anicom Kovač (prva slijeva).

Čestitali teti Lizi

Na nedavnoj proslavi 340. obljetnice smrti Nikole Zrinskog kod utvrde Novi Zrin u Donjoj Dubravi našli su se predstavnici mjesnih uprava s obje strane Mure. Serdahelski načelnik Stjepan Tišler i njegov kolega Lajoš Vlaišić iz Sumartona tom

su prigodom cvijećem darivali Elizabetu Toplek, tetu Lizu. Ona je najpoznatija hrvatska interpretatorica pučkih međimurskih popijevaka, a cvijeće je dobila jer je tih dana obilježila svoj 80. rođendan.

M. Grubić

Gradišćanski teklić

Nedavna prirodna katastrofa u jugoistočnoj Aziji je mobilizirala i združila cijeli svijet u pomoćnoj akciji. Hvalevridna je inicijativa što su u koljnofskoj i petrovskoj školi tako brzo reagirali i se priključili pomoćnoj mriži. U Petrovom Selu na Svetih trih kraljev učenici 3. razreda su se ganuli u pratnji svojih roditeljev i u svakoj petrovskoj hiži su predstavili mali igrokaz. Ovako skupasabrane pineze, već od 30 jezera forintov mališani su ponudili žrtvama poplave. Koljnofski školariki tako bi mogli reći da su jur rutinirani ako je potrebno skupljati za dobrotvorne svrhe. Lani na školskom sajmu su pobrali pinez od 27 000 Ft, a to su dica ponudila za diče

aktivno sudjeluju u polipšavanju vlašćega sela. U protekli dani je Dičja samouprava pod peljanjem učiteljice *Ingride Klemenšić* pobrala 78 000 Ft. Svota je predana Črljenomu križu, a svi se ufaju da će pomoć čim prije zajti ljudem u nevolji.

— * — * — * — * — * — * —

Ovoga vikenda u sridnjem Gradišću gostuje crikveni zbor „Remete” iz Zagreba, koji je jur koncertirao kod nas pred dvimi ljeti. Jačkari će u organizaciji *Štefana Ročića*, rodom iz Markuševca, 22. januara dospiti na Undu, kade je on dobro poznat prijatelj jer mnogo ljet je za tamošnje folklorase sastavio koreografije. Jačkarni zbor

„Tri kralji” su nedavno brali za dobrotvorne svrhe u Aziju

igrališće. Na početku školskoga ljeta su papir brala u selu, ta svota od 53 500 Ft je išla za omladinski park. I ovi podatki dokazuju kako su mladi Koljnofci spremni pomoć ne samo stranjskim ljudem nego i

penzionistov u originalnoj zagrebačkoj nošnji će sa svojim jačenjem nediljnu mašu oblikovati u deveti u Hrvatskom Židanu, a u 10.30 uri u Undi.

- Tiho -

HRVATSKA KRONIKA

26. siječnja 2005. u 13.05 na I. programu
(Repriza: 28. siječnja 2005. u 14.00 na II. programu)

Događaj tjedna u Hrvatskoj
TV-kalendar
Male minute u Hrvatskom vrtiču
Zimski san u Semelju
Urednica: Timea Šakan.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: LADISLAV GUJAŠ, e-mail: guco@croatica.hu. NOVINARI: Stipan Balatinac, tel.: 79/454-614, e-mail: baltinac@croatica.hu., Bernadeta Blažetin, tel.: 93/383-034, e-mail: beta@croatica.hu., Branka Pavić-Blažetin, tel.: 72/435-416, e-mail: branka@croatica.hu., Timea Horvat, tel.: 94/315-479, e-mail: tiho@croatica.hu., dr. Marin Mandić, tel.: 1/364-2805. VANJSKI SURADNICI: LADISLAV HEKA, Jelka Gregeš, tel.: 73/352-136. LEKTOR: ŽIVKO MANDIĆ, tel.: 1/256-0765, e-mail: zsviko@croatica.hu. ADRESE: 8800 Nagykanizsa, Rozgonyi u. 1. Tel./Fax: 93/310-532, e-mail: glasnik@croatica.hu, 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Tel./Fax: 1/269-2811, tel.: 1/269-1974, e-mail: croatica@croatica.hu. ZA POŠTANSKE POŠILJKE: 8801 Nagykanizsa, P.F.: 30. i 1396 Budapest, P.F.: 495. OSNIVAČ: Savez Hrvata u Madarskoj. IZDAVAČ: Croatica Kht. RAVNATELJ: Čaba Horvath. List širi posredstvom Madarske pošte, na osnovi preplate na žiroračun: CITIBANK Rt. 10800014-30000006-10612032, redakcija Hrvatskoga glasnika i alternativni širitelji. Pretplata na godinu dana iznosi: 3900,-Ft. List pomaže Javna fondacija za nacionalne i etničke manjine u Madarskoj. Rukopise, fotografije i crteže ne čuvamo i ne vraćamo. TISKARSKA PRIPREMA, TISAK: CROATICA Kht., 1065 Budapest, Nagymező u. 49.

HU ISSN 1215-1270